

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟΣ Ο ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΔΥΝΑΜΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Μαμά, γερνάμε

«Γερασμένοι» είναι η συντριπτική πλειονότητα των δήμων πανελλαδικά, σύμφωνα με την έρευνα «Οι δημογραφικές δομές και ο δημογραφικός δυναμισμός των ελληνικών Δήμων (1999-2009)» που πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και πιο συγκεκριμένα τον καθηγητή Βύρωνα Κοτζαράνη και την αναπληρώτρια καθηγήτρια Μαρί-Νοέλ Ντυκέν.

ΒΟΛΟΣ

Του ΑΝΤΩΝΗ ΦΩΚΙΔΗ

Στην έρευνα τονίζεται πως σε όλο και μικρότερο τμήμα της ελληνικής επικράτειας περιορίζονται οι δυναμικοί, υπό την έννοια της δημογραφικής εξάπλωσης, δήμοι, ενώ στην υπόλοιπη χώρα ο πληθυσμός είναι γερασμένος.

Βασικά, το «νεανικό» πρόσωπο της Ελλάδας εντοπίζεται στην ηπειρωτική Ελλάδα (κυρίως στη μητροπολιτική περιοχή της πρωτεύουσας και σε τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας και της Θράκης) και δευτερευόντως στη βόρεια Κρήτη και σε ένα μικρό αριθμό νησιών του Αιγαίου με υψηλή εξειδίκευση στον τουρισμό.

Στην υπόλοιπη χώρα ο πληθυσμός είναι γερασμένος και οι θάνατοι ξεπερνούν τις γεννήσεις, ενώ τα όποια θετικά μεταναστευτικά ισοζύγια της εξεταζόμενης δεκαετίας (η είσοδος δηλαδή αλλοδαπών) κρύβουν την ένταση του προβλήματος και προφανώς δεν είναι σε θέση στο μέσο-απώτερο χρόνο να ανατρέψουν τις προαναφερθείσες τάσεις.

Η ανάλυση των στοιχείων περιγράφει και την κατάσταση που επικρατεί στη Μαγνησία, όπου σχεδόν όλοι οι δήμοι εμφανίζονται «γερασμένοι», αλλά με διάκριση μεταξύ τους. Σε καλύτερη κατάσταση βρίσκεται η περιοχή του Δήμου Βόλου, ενώ η χειρότερη εμφανίζεται στην περιοχή του Νοτίου Πηλίου.

Σε εθνικό επίπεδο ο αριθμός των θανάτων

αυξάνει προοδευτικά, καθώς το 1999 καταγράφηκαν 102.700 και το 2009 σημειώθηκαν 107.500 λόγω της γήρανσης, ενώ αντίστοιχη αυξητική πορεία ακολουθεί και ο δείκτης θνησιμότητας (θάνατοι επί 1.000 κατοίκων). Ετσι στην περίοδο 1999-2009 ο μέσος ετήσιος αριθμός θανάτων ανέρχεται σε 105.100, ενώ καταγράφονται ταυτόχρονα κατά μέσο όρο ετησίως 9,61 θάνατοι ανά 1.000 κατοίκους.

Η μεγαλύτερη θνησιμότητα καταγράφηκε σε τρεις περιοχές, στην ορεινή Ηπειρο και Θεσσαλία, στο κεντρικό ορεινό τμήμα της Πελοποννήσου και σε δύο νομούς της Μακεδονίας (Δράμας και Σερρών).

Η γεννητικότητα

Στην περίοδο 1999-2009 αυξήθηκαν και οι γεννήσεις. Μάλιστα ο δείκτης γεννητικότητας σε εθνικό επίπεδο υπολογίζεται στις 9,84 γεννήσεις ανά 1.000 κατοίκους. Βέβαια και εδώ, όπως και στους θανάτους, δεν λείπουν οι αποκλίσεις μεταξύ των δήμων.

Από τους 325 δήμους, οι 75, που αποτελούν και το 44% του πληθυσμού, έχουν δείκτη γεννητικότητας γύρω από τον εθνικό μέσο όρο (8,2-10,3%). Αλλά υπάρχουν και άλλες δύο ομάδες δήμων με ακραία χαρακτηριστικά. Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δήμους ορεινών περιοχών, όπου η γεννητικότητα είναι ε-

ξαιρετικά χαμηλή, με το δείκτη να κυμαίνεται μεταξύ 2-6%. Αντιθέτως υπάρχουν 21 δήμοι που αντιπροσωπεύουν το 9% του συνολικού πληθυσμού, όπου ο δείκτης γεννητικότητας είναι πολύ υψηλός και κυμαίνεται από 13 έως 21%. Αυτές οι περιοχές βρίσκονται στην περιφέρεια των πολεοδομικών συγκροτημάτων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και σε κάποιους διάσπαρτους δήμους στον ελλαδικό χώρο, εκ των οποίων οι τέσσερις στην Κρήτη.

Σύμφωνα με την έρευνα, ο δημογραφικός δυναμισμός του πληθυσμού της τεράστιας πλειονότητας των δήμων της χώρας μας είναι υποτονικός έως προβληματικός, οι δε εξαιρέσεις αφορούν έναν περιορισμένο αριθμό ενοτήτων που συγκεντρώνει μόλις το 28% του συνολικού πληθυσμού το 2001 και αποτελούν το 1/5 των δήμων. Επομένως, εν απουσία θετικών μεταναστευτικών ισοζυγίων, το 82% των ελληνικών δήμων θα όφειλε να έχει μείωση έως οριακή σταθεροποίηση του πληθυσμού ανάμεσα στο 2001 και το 2010.

Σημειώνεται πως το φυσικό ισοζύγιο, δηλαδή δείκτης γεννητικότητας και θνησιμότητας, επηρεάζει το δημογραφικό δυναμισμό ενός δήμου. Στην Ελλάδα υπάρχουν κάποιοι ελάχιστοι δήμοι με δημογραφικό δυναμισμό μέχρι και 12%, ενώ αντίθετα άλλοι με αρνητικά φυσικά ισοζύγια που υπερβαίνουν το -10%. *

Του Πλ

Κάλε

ναί

ες οφεί

Χανιά.

Οι Γε

Βουλιά

ση για

τις απο

πέστη

νεια, τι

πληθυ

Σήμι

ποία ξε

«ΕΞ

πειτα

νεργα

σης μα

μιώσει

Προ

Γερ

κατ

των

ευρω

του υ

το θέμ

η Γερ

τις ευέ

Ράικ κ

οι της

γκλίμ

βάθος

έναν

ους τ

οι Ανή

Gabi M

«Υπάρ

μας εί

γάτες

«Αυ

καθα

ζει εδ

ότερα

είχαν

ους και

αποζη

Οσο

φουν,

κρυψή

νυμύτ

τοαντί

πο κατο